

Normaltariffen, refusjonssystemet og Legeforeningens bistand i takstsaker.

**PSL Administrasjonskurs 27. august 2022
Seksjonssjef/Advokat Hanne B. Riise-Hanssen**

DEN NORSKE LEGEFORENING

TEMA

- Kort og godt om takstsystemet**
 - Helfo kontroll**
 - Legeforeningens bistand**

Kort og godt om refusjonssystemet

**Avtalespesialistenes plass i
helsetjenesten**

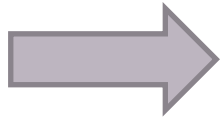
Regelverk

Hvordan blir takstene til

Avtalespesialistenes plass i helsetjenesten

- Spesialister som arbeider utenfor helseforetakene
 - Desentralisert spesialisthelsetjeneste
- Næringsdrivende leger
 - Privatpraktiserende leger – ansvar for egen virksomhet
- Offentlig finansiering
 - bundet økonomi, refusjonsrett og takster

En del av det offentlige helsevesenet

Regelverket

Folketrygdloven

- § 5-4 Trygden yter stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos lege
- dvs *rettighet for pasienten*
- § 22- 2 Direkte oppgjør – *legen krever refusjon i stedet for pasienten*
- § 22-15 Tilbakekreving – *feil utbetalt refusjon skal betales tilbake*

Refusjonsrett - vilkår for å kunne arbeide for trygdens regning

- Driftsavtale

Stønadsforskriften (normaltariffen)

- Hvilken legehjelp (undersøkelse og behandling) som dekkes av staten
- Takster
- Egenandeler

Kollektivavtalen

- Bestemmelser om direkte oppgjør

Normaltariffen

- Opprinnelig (fra 1897) takster fastsatt av Legeforeningen
- Fra 1952 ble RTV en avtalepart – satsene måtte godkjennes RTV
- Fra 1974 forhandlinger med staten
- I dag status som forskrift – men fortsatt forhandlinger
- Komplekst
 - Omfattende regelverk som er blitt til over tid – noe historisk betinget eller forhandlingsløsninger
 - Rydding og modernisering de siste årene
- Formål:
 - Finansering av virksomhet – produksjon og utgiftskontroll
 - Inntekt for legen – forutsigbarhet og tilfredsstillende utvikling
 - Helsepolitisk virkemiddel, prioritering, regulering av aktivitet

Normaltariffen

Hvordan blir takstene til?

- Interne forberedelser
 - Krav fra yrkesforeningene
 - Tariffutvalget
 - Rammekravbrev med takstkrav
- Årlige forhandlinger
 - Staten, Hdir, KS, RHF og Legeforeningen
 - Totalramme, takstfordeling, per-capita, fond og epj.utvikling.
- Taksttolkning
 - Kommentirutgave, løpende kontakt med Helfo

HELFOS KONTROLL

Kontroll av refusjonsordningen

Ordningen er tillitsbasert

Forutsetter at behandler setter seg inn i regelverket og bruker takstene riktig

Kontroll nødvendig for å sikre riktig bruk av fellesskapets midler

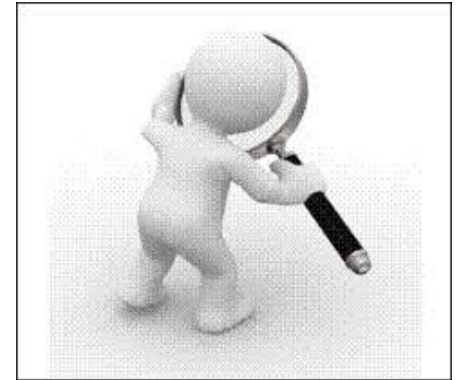
- Feil utbetaling skal kreves inn

Helfo kontroll

- **Løpende kontroller av refusjonskrav**
- **Risikobasert kontroll**
 - Stikkprøver
 - Kontroll ved høy takstbruk
 - Kontroll av særlige takster
 - Varsler

Gangen i en kontrollsak

- Innhenting av opplysninger (risikobasert kontrollstrategi)
 - Legen sender inn opplysninger og redegjørelser
- Varsel
 - Legen kan uttale seg
- Vedtak
 - Legen kan klage
- Helfo tar stilling til klagen, sendes eventuelt til Helseklage
 - Legen kan uttale seg til oversendelsesbrev, supplere tidligere anførsler
- Vedtak Helseklage
- Eventuelt søksmål

Særlig aktuelle temaer i kontrollsaker

- Høy bruk av enkelte takster
 - Enkeltprosedyrer og vurderinger av spesialisert/særegen praksis
- Medisinsk skjønn/nødvendighet
 - Rt. 2002 s. 19: "Legen skal innrømmes et vidt spillerom for sitt faglige skjønn."
- Valg og bruk av sakkyndig
- Vurderinger av henvendelser fra legen til Helfo om hvordan takster skal brukes

Reaksjoner

- Tilbakekreving
 - Utgangspunktet er at feilutbetalinger skal betales tilbake
 - 3 år tilbake i tid (foreldelse)
- Tap av retten til å praktisere for trygdens regning
 - Opp til fem år
 - Skyldkravet
 - Ulike oppfatninger av hvor grov regelovertrædelsen er, og betydningen for tillit fremover i tid
 - Hvor uaktsom/uforståelig er den aktuelle takstbruken?
 - Betydningen av beløpets størrelse
 - Betydningen av at kun én takst er (anført) brukt feil, og bruken er avsluttet

LEGEFORENINGENS BISTAND

Bistand fra Avdeling for jus og arbeidsliv i

- Gratis juridisk bistand
- Spisskompetanse sikrer effektiv sakshåndtering
- Bredt fagmiljø
- Kjennskap til saker som angår legene
- Må være medlem av Legeforeningen på det tidspunktet saken oppsto
- Ved kontakt - husk:
 - Kontaktinformasjon
 - Anonymisering av pasientinformasjon
 - Frister må fremkomme

The image shows a screenshot of the website for DEN NORSKE LEGEFORENING. The header is black with the organization's logo and name on the left, and a 'Logg inn' button on the right. Below the header is a navigation menu with links for 'Politikk og samfunn', 'Fag', 'Utdanning', 'Jus og arbeidsliv', 'Medlemsfordeler', and 'Om oss'. Below the navigation is a graphic featuring a stack of books, a blue stethoscope, and a wooden gavel. At the bottom of the graphic is a grey box with the text 'JUS OG ARBEIDSLIV' and a paragraph: 'Legeforeningen arbeider for å styrke medlemmenes arbeidsvilkår som ansatte og næringsdrivende.'

**DEN NORSKE
LEGEFORENING**

Logg inn

Politikk og samfunn Fag Utdanning Jus og arbeidsliv Medlemsfordeler Om oss

JUS OG ARBEIDSLIV

Legeforeningen arbeider for å styrke medlemmenes arbeidsvilkår som ansatte og næringsdrivende.

Hvordan jobber vi i kontrollsaker

- Vurdering av saken
- Bistand til legens egne uttalelser, klage og merknader
- Egne skriv fra Legeforeningen
 - Dersom juridiske og/eller prinsipielle spørsmål
- Eventuelt søksmål

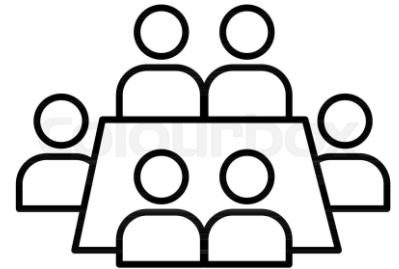

**KEEP
CALM
AND
CALL A
LAWYER**

Legeforeningens arbeid utover enkeltsaker

- Kontaktmøter med Helfo
- Oppfølging overfor kontrollenhetene i Helfo og Helseklage
 - Brev og møter i 2021 og 2022
- PSL og fagmedisinske foreninger (for eksempel ØNH-kollegiet)

- Arbeid for å gjøre Normaltariffen så tydelig som mulig
- Takstkurs

Hva kan du gjøre for å redusere risiko?

- Journalføring
 - Legen har ansvaret for å dokumentere grunnlaget for takstbruken
- Ved høy bruk, ny/spesiell metode: vurderinger, grundig sjekk og dokumentasjon
- Spør Helfo skriftlig og presist, og les svaret nøye
- Vær bevisst på at du driver innenfor det offentlige helsevesen